

Leto II.

Čelovec, 10. julija 1898.

Štev. 13.

Žrtva socijalne demokracije.

(Prevel Žlaborski.)

(Konec.)

„Nisem še vsega povedal,“ nadaljuje Konrad; „ti si morebiti slišala, kakšen ropot je bil, ko so delavci zapustili tovarno. Mene so proti moji volji potisnili k »Labudu«; tam smo močno pili, ker ni bilo treba plačati nobenemu; zakaj, tega ne vem. Ondi sta sedela dva tuja gospoda, ki sta se umešavala v naše pogovore, in nam svetovala, da se ne smemo udati. Imenovala sta tovarnarje krvoloke, ki žrejo krvavi delavčev pot. Sklenilo se je, naj gresta še enkrat dva k tovarnarju; a gospod ju je zelo slabo sprejel in rekel, da se bode tovarna v pondeljek zaprla, če se ne zaveže večina delavcev pismeno, da pol leta ne govori o povišanju plače.“

„Tu je bil ogenj v strehi; vsi, ki so bili pri »Labudu«, so prisegli, da ne delajo prej, dokler se ne privoli njihovim zahtevam. Nato izjavita oba tuja gospoda, da zelo obžalujeta nesrečno osodo delavcev. Če hočejo pristopiti družbi, katere pooblaščenca sta onadva, dobi vsak na teden zadostno podpore do tedaj, da se zopet odpre tovarna. »To je edino pomagilo,« pravita, »da se tovarnar prisili ter izve, da s svojim bližnjim ne sme ravnati, kakor s sužnjim.« Kakor hitro sta to ponudila, nastalo je vriskanje in vpitje, da drug drugega nismo slišali, in vsi, kolikor jih je bilo pri »Labudu«, so bili takoj voljni, vstopiti v delavsko društvo.“

„In si se tudi ti podpisal?“ vpraša Liza skrbeče.

„Kaj bi naj bil storil,“ odgovori Heiermans; „jaz sam se vendar nisem mogel upirati.“

„Moj Bog! to bode naša nesreča,“ vzdihne Liza; drži svoj žepni robec pred obraz in zaihti glasno.

„Ti si zelo nespametno, ti si neodpustljivo nespametno ravnal, Konrad,“ pravi stara mati, ki se do sedaj ni nič umešavala v razgovor. „Tuja gospoda, o katerih pripoveduješ, sta dva izmed tistih, kakoršni se nahajajo v vseh deželah, ki le na to delujejo, da zmešajo delavcem glave, da potem v kalni vodi iščejo dobička. Ko bi bil slišal, kako ginljivo so gospod kaplan, ki so bili zadnjič tukaj, govorili o tem, ne bi se bil dal tako lahko zapeljati. Ti si dolgo let delal pri tovarnarju, in blagoslov božji je vladal v tvoji hiši, in sedaj se puntaš s

tuji, s srečolovci, brez dvoma z ljudmi, ki nimajo nobene vere. To je slabo, to ni krščansko.“

Heiermans je bil v veliki zadregi; bil je prepričan, da ima stara ženica prav, in v srce ga je bolelo videč, kako se je bala Liza. „Vi dobro veste, mati,“ pravi Konrad, „da nisem bil nikoli nezadovoljen, če sem moral tudi za mali dobiček težko delati, toda sem li mogel drugače ravnati? Tovarna je zaprta, to se ne dá tajiti, zakaj ni jih dvajset, ki bi se udali; in s tako majhnim številom se delo ne more nadaljevati. Vsi torej, ki nočejo nič vedeti o tem društvu, sedeli bodo že prihodnji teden na suhem. Vsekakor mislim, da sem prav ravnal, ko sem sprejel ponudbo; zakaj kedar se zopet odpre tovarna, potem se mi odkaže moje mesto ravno tako, kakor kateremu drugemu; ostane pa zaprta, potem si moram iskati drugodi zaslužka. Jutri bode pri »Labudu« zborovanje, katerega se udeležita tudi oba tuja gospoda. Jaz si vendar lahko enkrat stvar dobro ogledam, in potem še vedno morem storiti, kar hočem; ti veš prav dobro, Liza,“ pristavi še Konrad, podajajoč jej roko, „da se mi studijo Keler in drugi pijanci, ker morajo stradati njihove žene in otroci, toda samo za mene tovarne ne bodo odprli.“

„To pač vem, Konrad,“ govori Liza, „toda pregovor pravi: »S komur kdo občuje, z njim ga svet spoštuje.« Ti bi se bil moral nesramnim govorom tujih hujskačev ustaviti; to bi bilo napravilo dober utis! Jaz bi pač rada vedela, kakšno more biti usmiljenje, katero imajo tuji z ljudmi, katerih nikoli poprej videli niso. Človekoljubje je imenujejo, toda če imajo toliko denarja, zakaj pa sami ne postavijo tovarn, v katerih bi mogel delavec delati za višjo plačo?“

„Tako je, Liza,“ pritrdi stara mati; „ti ljudje imajo namene, s katerimi si ne upajo na dan; in da bi dosegli te namene, hočejo naščuvati ljudstvo, da bi pobiralo za nje kostonje iz žrjavice. Konrad potemtakem najmodrejšje ravna, če ne gre jutri k »Labudu« in se nič več ne peča s tuji.“

Konrad ni mogel na take besede veliko odgovoriti, zakaj imel je pošteno srce.

Vse v hiši je slabe volje, kjer je bilo sicer posebno ob sobotnih večerih tako veselo in prijetno. Piva se Konrad niti ne dotakne, in ko vzame Liza najmanjše

dete na svoje krilo, priigrale so jej solze v oči, in stok se ji izvije na bodočnost.

Prihodnji dan se je vršilo napovedano zborovanje pri »Labudu«, kjer sta imela prvo besedo tuja gospoda. Govorila sta o človeških pravicah, o pravicah delavcev do jednega dela pri dobičku, ki teče tovarnarjem v žep, o abotnih nazorih, ki vodijo dušo v sužnost, in katere bogatinci zlorablajo, da ravnajo z delavci, kakor z živino. Delavec, tako menita, ima isto pravico do posvetnega užitka, kakor vsak drugi, in treba se mu je le otresti jarma, ki ga tlači, da si pribori užitek. Človekoljubje mu ponuja milostljivo roko, zakaj človekoljubje ne dela nobene razlike med kristijanom, judom, ali paganom: to pozna v delavcu le človeka, katerega tlačijo na duhu in telesu; in da bi se napravil konec temu suženjstvu, ustanovila so se povsod na podlagi človekoljubja društva, ki imajo namen, priboriti delavcu vse njegove pravice, da zamore uživati tudi sad svojega truda.

Govore so delavci z glasnim hrupom in ploskanjem odobraval. Zopet so sklenili, da se ne lotijo dela poprej, da bode tovarnar primoran, ustreči zahtevam trpečih delavcev.

* * *

Bilo je tri mesece pozneje, in zopet sobotni večer. Zvonček na tovarni je zvonil, parni stroji so obstajali, in iz dimnikov se je dvigal zadnji dim; toda v stanovanju delavca Heiermansa ni bilo piva; zakaj očeta ni pričakoval nikdo. Duri so bile zaprte, otroci niso smeli sedeti na pragu; zakaj lahko bi se bilo pripetilo, da bi jih mimogredoči zaničljivo pogledovali. Stara mati je ležala na slami; njeno srce je bilo potrto od tuge, ki jo je pretrpela v zadnjem času; in Liza, ta tako pridna žena, tako blaga mati, nad vse skrbna gospodinja, bila je le še senca tega, kar je bila poprej. Na polici nisi videl slanine, nikdo ni izbiral vrtnega boba, otroci so mogli dobiti le košček suhega in trdega kruha, kar je delalo dobri materi, Bog vé, koliko solz.

Kaj se je bilo zgodilo?

Socijalna demokracija je zavdala pridni stari materi smrtni udarec, posadila pridnega hišnega očeta na zatožno klop, pahnila mater z otroci v največjo bedo, z eno besedo: uničila je lepo podobo, ki smo jo hoteli v stanovanje obesiti z napisom: »Prava sreča«.

Kar se je zgodilo v treh mesecih, dá se v kratkih besedah povedati, akoravno je iz tega nastala skoro neizmerna nesreča in beda.

Ustavljeno delo je našlo odmev v okolici. Tovarnarji so se posvetovali; sklenili so dnevno plačo popolnoma odpraviti in uvesti za delavce zvišano ceno; na ta način bi se položaj pridnih delavcev mnogo zboljšal. Ta ponudba je ugajala Heiermansu in mnogim drugim; vendar večina jo je zavrgla in voditelji socijalističnih delavskih društev so naščuvali ljudi, da morajo svoje glavno ostati pri svojih tirjatvah. Zakaj bi se tudi udali, saj vendar skrbi socijalna demokracija za nujne potrebščine delavcev in trdosrčni tovarnarji bodo se naposled vendar morali udati.

Tako mine jeden mesec. Delavci postajajo razuzdani in popivajo cele dneve po gostilnah, socijalni demokratje znižujejo svoje podporne doneske, tovarna ostane zaprta, delavcem se začne v glavah mešati, in v družine se vsiljujeta prepir in razdor. Bliskoma pa se raznese novica, da se zopet odpre tovarna; tuji delavci naj nadomeščajo nezadovoljne domačine. Kakor hitro zve o tem tudi Heiermans, krene jo takoj k svojemu prejšnjemu

gospodu. Skuša mu dopovedati, kako so ga potegnili za seboj proti njegovi volji, sklicuje se na svoje prejšnje obnašanje, o katerem se mu ne more ničesar očitati — gospod ga ni sprejel; zavrnil ga je, češ, naj si išče dela pri socijalnih demokratih, ki so ga tako dolgo preskrbovali z živžem.

Potrtega srca se vrne domov, gledajoč propad, katerega mu je prorokovala žena že prvi dan.

Teden pozneje je odtegnilo socijaldemokratično društvo popolnoma svojo podporo. Nezadovoljneži so se zbirali v velikih tropah, tako da so morali poklicati vojake na pomoč, ker so razgrajajući grdo ravnali z novimi delavci.

Konrad se rabuke ni udeleževal; zapustil je stanovanje, hoteč si iskati v drugem kraju dela. Toda povsod so mu pokazali duri: nikdo ni hotel dati dela tistim, ki so se udeležili stavke (štrajka).

Žalosten in poln skrbi se vrne domov. Kdo naj preživi odslej njegovo ženo, njegove otroke in njegovo staro mater? Prekled je socijalno demokracijo in ukled tudi samega sebe. Kar sreča ne daleč od svojega stanovanja Ivana Kelerja, kateri je bil, kakor navadno, na pol pijan. Ta je bil jeden izmed onih, ki so ga pahnili v nesrečo. Dasi je vse vrelo po njem, vendar se mu je hotel izogniti; toda Ivan ga porogljivo nagovori očitajoč mu, da je beračil miloščino, in ga imenuje strahopetca.

Pri teh besedah vskipi Konradu kri v glavi, ne vidi ničesar okrog sebe, in njegova težka roka mahne s tako silo po pijancu, da se zgrudi slednji z groznim krikom na tla. Morali so ga skoro mrtvega odnesti.

Konradu ni bilo usojeno videti več svojega stanovanja, kjer je poprej preživel toliko veselih in srečnih let. Ko je zadala njegova pest smrtni udarec, ostal je skoro nezavesten na mestu in ni se ustavljal, ko so ga uklenjenega odvedli v zapor.

In kakšna osoda zadene sedaj poprej tako srečno družino? To je znano le Bogu samemu. Heiermans je mož poštenjak, toda v svoji jezi se je pregrešil zoper postavo; njegovo ime je zapisano v imenik hudodelcev; misli na žalosten stan njegove žene in otrok in njegove stare matere so ga popolnoma potrle. Jedina, ki mu ostane, je ta, da ni morilec, zakaj žrtva njegove besnosti je bila sicer hudo zadeta, toda ušla je smrti.

In kako dolgo bode trajal čas Konradove kazni? Jedno leto? Šest mesecev? Kdo naj preskrbuje ta čas s kruhom nesrečno družino? In četudi ga obsodijo v zapor le za nekaj mesecev, nesrečni Konrad se povrne zaničevan v svojo družino. Kako se naj ponudi obsojencu prilika služiti kruh za svojo družino?

Tu imaš, krščanski oče, le jeden izgled izmed mnogo drugih, izmed tisočerihi. In to je delo socijalne demokracije, ki uniči povsod rožice domače sreče, koder razprostre svoje zanjke in mreže.

Romar in grof Rajko Berlingjeri.

(Poleg italijanščine priredil Reberčan.)

(Konec.)

Vojska se je sicer srečno končala, a s tem še niso bile odstranjene vse skrbi. Grof je imel namreč tudi štiri hčerke, ki so bile vse za možitev. Kakor sleherni oče, želel je tudi Rajko, da bi se srečno omožile, da bi postale kraljice ali celo cesarice. Vendar to ni bilo kar tako lahko. Vkljub obilnemu premoženju vendar še ni

imel toliko denarjev, da bi odštel vsem hčeram kraljevske dote. A romar ga je potolažil češ: „tukaj ni nobene težave, za to bom skrbel že jaz“.

In res. Najprej je poskrbel za najstarejšo hčer. Vsled njegovega truda je postala žena francoskega kralja, Ljudovika IX. Odštel ji je kar na lastno roko velikanško, res kraljevsko doto. Ko ga je grof nekoč radi tega nekoliko pokaral, mu je starček odgovoril: „Ne hudujte se, monsignor, da je omožena dobro prva hči, čeprav z ogromnimi stroški; omožile se bodo vse druge lahko z manjšo doto, kajti marsikdo si bo želel stopiti v sorodstvo s francoskim kraljem.“ In kakor je starček prorokoval, tako se je res zgodilo. Angleški kralj Henrik III. se je poročil z drugo Rajkotovih hčerá in se zadovoljil z zelo nizko doto, ker mu je bilo na tem, da stopi v sorodje s francoskim dvorom. Henrikov brat in izvoljeni kralj rimski, Rihard Kornvaljski, se je oglasil za tretjo. Ostala je tedaj še zadnja, četrta; pa naš romar si tudi za to ni bil v skrbeh. Rekel je Rajkotu: „Zadnjo in najmlajšo damo nekemu plemiču, ki naj bo potem vaš sin in naslednik,“ in ker je bil grof s tem zadovoljen, jo je dal starček Karolu anžovinskemu, bratu francoskega kralja, zatrjujoč, da bo ta postal v kratkem mogočen vladar; in res, kmalu potem so ga izvolili kraljem neapolitanskim.

Po tolikoletni zvesti službi pa se je pripetilo Rajkotovemu ministro-romarju nekaj, česar ni nihče pričakoval. Ona prokleta zavist, ki je prava svetovna kuga in ki posebno rada razsaja v visokih, dá, najvišjih krogih človeške družbe, ona si je izbrala ubogega starčka v žrtev ter začela šepetati na grofova ušesa. Visoki gospod, ki je svojega svetovalca iskreno ljubil, ji sprva ni dal dosti posluha. Pa, ker se je nesramno obrekovanje ponavljalo dan za dnevom s čim večjo odločnostjo, se je stari grof vendar vdal ter terjal od svojega svetovalca odgovora za vse njegovo delovanje.

Ta pa, kakor da je vedel kaj zna priti in si je zato vse zabeležil karkoli je važnega storil, je pokazal svojemu gospodarju svoj zapisnik. S tem se je popolnoma opravičil in jasno dokazal svojo nedolžnost. Ne, da bi bil grofu zameril, ampak ker je uvidel, da mu odslej ni več možno uspešno delovati, je prosil — odpusta. Grof se je opravičeval, spoznavši svojo krivico, in ga iskreno prosil, naj ga nikar ne zapusti, ko sta preživela skupaj toliko veselih in srečnih let; a zaman.

Romar mu je odgovoril: „Monsignor Rajmund, ločiva se, dokler sva še prijatelja. Res je, da bo ločitev grenka, toda saj nama ostanejo spomini, kateri bodo vzbujali v naju radostne čute; Bog ve, ali bi bilo to tako, če ostaneva še dalje časa skupaj. — Z božjo milostjo sem vam pomogel do izvanredne slave in moči in vi ste zahtevali od mene natanjnejšega odgovora. To mi priča, da mi ne zaupate povsem, bodisi da se je to nezaupanje porodilo v vašem srcu, bodisi da so ga vzbudili drugi. Zdaj mi je bilo lahko delo dokazati svojo poštenost, za kar se Bogu iz srca zahvaljujem. Vdrugič bi tega morda ne mogel več storiti; kajti ako imam danes dokaze za svojo nedolžnost, mi jih pozneje morda manjka. Kaj potem? Potem bi me kaznovali, ostro kaznovali in morda po krivičnem kaznovali in vaše dobro, doslej tako spoštovano ime bi zatemnelo. Zato pravim: ločiva se, dokler je čas. Predno najino prijateljsko vez neizprosna smrt s silo raztrga, razidiva se raje prostovoljno. »Z Bogom!« je res grenka, pomenljiva beseda, vendar izustiti se mora. Želim vam v slovo iz celega srca, da vam minejo zadnji dnevi v miru in slavi; želim pa tudi, da bi vam odslej osebe, ki so mene odrinile iz mesta, služile ravno tako

zvesto, kot sem vam služil jaz. Vbog sem prišel k vam, vbog hočem oditi. Culica in popotna palica, kateri sem hranil v spomin na prešle čase, bodo naj še zanprej moje premoženje; moje noge, čeprav že oslabele, moj konjiček, katerega bom jahal: — z Bogom! Kar sem pri vas zaslužil, blagovolite ali ohraniti za-se, ali pa razdeliti med uboge. Z Bogom! dragi mi gospod, — z Bogom! — v nebesih se vidiva.“

S solznimi očmi je prosil grof starčka, naj ga ne zapusti, a trdil se je zastoj. Mož je odrinil in se v priprosti obleki podal na pot. Le pozdrave meščanov, polne ljubezni in spoštovanja je vzel seboj. Zdihujoč in plakajoč ga je spremil Rajko s celim svojim dvorom do mestnih vrat. Ko so dospeli tja, je starček grofa objel, ga poljubil v slovo in ga priporočil Bogu. Ker se od drugih navzočih ni mogel posloviti posamezno, je vzdignil roki ter jih vse blagoslovil. Pokleknil so pred njega in zdihovali, jokali ter zopet zdihovali, kakor da bi vsakdo od njih bil zgubil očeta ali mater. Tako je torej romar skrivnostno odšel, kakor je skrivnostno došel. Nihče ni vedel, kdo je bil, ne kam je krenil. Večina onih pa, ki so ga videli ali govorili z njim, so trdili, da je bil — svetnik.

Po odhodu starčka pa je grof Rajko kmalu nevarno obolel in umrl in Provancijo je dobil v last Rajmundov zet, Karol anžuvinski.³⁾

Gospodarske stvari.

Kdaj je krave mlesti. Skušnje nas učé, da ni vse eno, kdaj se krave molzejo. Najbolj se priporoča molža pred pokladanjem krme. V tem času so krave najbolj spočite in želodec je prebavil in prekuhal vso prej povžito krmo, iz katere se izdeluje mleko. Pred krmljenjem se torej največ namolze in krave stojé mirno, kar olajšuje molžo. Med pokladanjem mlesti se pa nikakor ne priporoča, ker so krave pri molži nemirne. Kakor ima človek rad mir pri jedi, ravno tako ga potrebuje tudi živina. Zaradi tega se med krmljenjem zmiraj manj mleka namolže. Še posebno neprimerna je pa molža po krmljenju.

Kako je s špehom treba ravnati, da ne postane žaltav. Okajeni kos špeha, katerega hočemo spraviti, izplakujmo toliko časa v vodi, dokler popolnoma ne izgine sol, ki se ni še raztopila; potem špeh obesimo tako, da bode visel prosto v suhem prostoru. Tak špeh se bode v osmih dnéh potrdil in bode kristalizoval. Nikar pa ne ovijajmo špeha s papirjem, kajti papir zabranjuje vlažnost ter ovira kristalizovanje.

Lišaj pri goveji živini odpraviš, ako denes $\frac{1}{4}$ litra laškega olja in za 20 kr. kafe v eni posodi na peč, da se raztopi. S tem se žival namaže.

Namizne hruške in jabolka bodo lepša, ako se bolj izpostavijo solncu, kedar popolnoma dorasto. Ob oblačnih dnevih naj se torej potrga listje, ki sadje pokriva. To je posebno priporočati tistim sadjerejcem in vrtnarjem, ki tako sadje prodajajo. Lepše barve je sadje, lažje se proda.

Plevanje osata. Kedar se osat pleve, se ne sme samo rastlino pri zemlji ostrgati, temveč se mora posebno na to gledati, da se izdere korenina. Če se plevel

³⁾ Snov te povesti je zgodovinsko resnična. V kratki pesniško vznešeni obliki jo opeva tudi slavni laški pesnik Dante. Glej: Dante: Paradiž, VI. spev, vrsto 127. (Op. prireditelja.)

odtrga pri tleh, korenina takoj nova stebela poganja. Za to je dobro rabiti posebne ozke dolge železne lopatice z lesenim ročnikom.

Drobiž.

Komu je pel? Nekega dné sta se dva Turka sprehajala po polji ter se vsedla vsa trudna pod visoko drevo. Droben ptiček na vejici ju ugledavši, začne peti. Pri tej priči reče eden počivajočih potnikov: „Glej, to je meni zapel!“ — „Nikoli ne tebi“, zavrne ga tovariš. Začneta se pričkati in nastane med njima tako hud prepir, da se podasta oba k sodniku in mu povesta svojo pravdo. Vstopivši v sodnico, spregovori prvi izmed nju: „Kadi! razsodi, da je meni zapel!“ ter mu hkrati, češ, da si ga nakloni, skrivaj 20 piastrov stisne v roko. Nato se približa drugi, ter reče kadiju: „Gospod, prosim vas, da bi bil meni zapel,“ in mu skrivaj 40 piastrov pritakne. Oba odideta v velikem nepokoju, kako bode nju pravda iztekla. Sodnik kmalu pošlje beriča za njima, da ju pokliče nazaj. Sluga stori to ter ju pripelje nazaj pred kadija. „Razloži mi, kako se je vse zgodilo“, reče sodnik k prvemu. Ta mu odgovori: „Gospod, šla sva skupaj; ptiček na vejici pa je, ugledavši naju, začel peti, in sedaj ne veva, komu od naju je pel!“ To izgovorivši, se spodobno prikloni. — Kadi vzdigne glavo ter reče s trdnim glasom: „Moža, ptiček nobenemu od vaju ni pel, ampak — meni.“ To sodbo izrekši, odpravi tožnika ter svojih 60 piastrov spravi v žep. — Tako in enako se godi dandanašnji tudi pri nas trmoglavcem. *F. M.*

Gospod uči hlapca, hlapec gospoda. Angleški pisatelj Lovro Sterne dobival je od svojega prijatelja večkrat divjačine v dar. Vselej pa je pozabil hlapcu, ki mu jo je prinašal, dati kaj za napitek. To se je hlapcu za malo zdelo. Sklene torej pri prvi priložnosti, ki se mu bo ponudila, znositi se nad njim. Ko je imel tedaj nekega dné prinesiti zopet dar, stopi, ne da bi bil prej potrkal, v sobo, se komaj odkrije in zažene jerebico na mizo, mrmraje sam pri sebi nekoliko nerazumljivih besed. Sterne hlapca debelo pogleda. „Veš kaj, ljubi prijatelj“, mu pravi, „tega povelja pač nisi dobil od svojega gospoda, da bi se tako surovo obnašal. Mar ne veš, kaj se spodobi poštemnemu hlapcu? Pojdi in vsedi se tú sem-le na moj stol; jaz ti hočem pokazati, kako se obnašaj.“ — S tem gre Sterne pred vrata ter pohlevno potrka. „Le notri!“ zavpije hlapec. Ponižno se klanjaje stopi Sterne v sobo, hlapcu divjačino lepo in spodobno izročuje ter reče: „Gospod moj se vam lepo priporočajo, ter so vam tukaj nekaj malega poslali, prečastitljivi oče! Da vam dobro tekne!“ — „Le čakaj“, si misli hlapec sam pri sebi, zdaj te le imam v pesteh.“ Komaj tedaj Sterne izgovori, vstane hlapec prijazno rekoč: „Vašemu gospodu se lepo zahvaljujem in tu-le“, seže v žep, ko da bi hotel denarja iz njega vzeti, „tu-le je trohica za te, ljubi moj, da spiješ kupico vina na moje zdravje.“ Sterne to videti, se na vse grlo zasmee pametni misli hlapčevi, seže tudi v žep, ter mu poda primeren napitek. Pravijo, da se odslej strežnik ni nič več pritoževal o skoposti ali pozabljivosti Sternetovi, pa tudi Sterne ne o surovosti in neotesanosti hlapčevi. *F. M.*

Versko prepričanje. Jako lep dokaz verskega prepričanja je poročal nek nemški časopis iz Bona: Nek zdravnik je sklenil operirati bolnega kmeta, ki je trpel hude bolezní vsled raka na jeziku. Mnogo visokošolcev, ki se bavijo z zdravilstvom, je bilo navzočih. Zdravnik je

povedal bolniku, da ga hoče ozdraviti, vendar bode izgubil govor za vedno. „Ako imate komu še kaj povedati, storite takoj, pomislite, da je morda zadnja beseda, katero bode sedaj izgovorili.“ — Vse je bilo mirno, kakor v grobu; vsi so poslušali, kaj bode bolnik povedal. Ta se nekoliko vzdigne s svojega ležišča in potem izgovori prelepe krščanske besede: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ — Vsi so se čudili temu vernemu možu.

Uganke.

Številopis.

1	4	8	4	17	3	1	Vesel vsklik.
6	9	5	14	5	3	1	Človeška bolezen.
9	1	13	4	2	11	1	Lastnost, ki naj ne bo preveč razvita.
7	5	12	4	5	6	16	Slaba lastnost.
7	15	1	10	2	11	1	Dobra lastnost.
6	16	15	8	18	3	8	Del hiše.
2	13	14	3	1	10	1	Mesto in reka na Moravskem.

Nadomesti številke s primernimi črkami in tedaj dobiš, ako čitaš od levega zgornjega do desnega spodnjega kota in od levega spodnjega do desnega zgornjega kota: Imena dveh evropskih držav.

Rešitev v prihodnji številki.

Rešitev uganke v 12. številki.

D
G A Z
D R V A R
D A V O R I N
B I R M A
V I D
N

Moško ime se glasi: „Davorin.“

Smešničar.

* Iz vojaške ure. S čim naj vojak snaži svoje čevlje, prostak Jurič? — S črnim mazilom, gospod podčastnik! — Butec! — S prepričanjem, da so čevlji kraljeva lastnina.

* V gostilni. (Ura je že ravno odbila polnoči.) Žena: Pojdi že vendar domov, če si božji; vsaj si se ga že vendar danes dovolj navlekkel. — Mož: To je bilo včeraj, draga moja, za danes ga mi bodeš vendar vsaj par vrčkov privoščila.

* Postava nad vse. Ob volitvi komisar županu: „V vašem volilniku jih je več zapisanih, ki so že davno umrli.“ Župan: „Saj je bil volilnik po postavi osem dni razpostavljen, pa se ni noben oglasil, da ga več ni.“